

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
НН інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
НН інституту педагогіки і психології
С. М. Кондратюк

« 27 » вересня 2022

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання інноваційного розвитку освіти

Другий (магістерський) рівень

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 016 Спеціальна освіта (016.01 Логопедія)

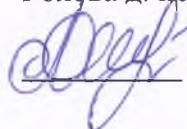
Освітня-програма/програми Спеціальна освіта (Логопедія)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту педагогіки і
психології

« 27 » вересня 2022 р.

Голова д. пед. н., професор

 Ю. А. Бондаренко

Суми - 2022

Розробник:

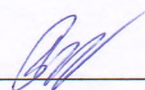
Бойченко Марина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 2 від «23» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

Бойченко М. А., доктор пед. наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –3	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
перший			
Семестр			
другий			
Лекції			
14 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
14 год.		4 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
60 год.		82 год.	
Консультації:			
2 год.			
Загальна кількість годин - 90	Вид контролю:		
	залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати здатність студентів:

- виявляти широке коло проблем, що стосуються інноваційних змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти;
- вирішувати стратегічні завдання, що стоять перед національною системою освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, інтеграцію її в європейський і світовий освітній простір;
- ставити мету та обирати ефективні шляхи її досягнення шляхом розуміння фундаментальних основ інноваційних перетворень та використання як теоретичних, так і практичних методів інноваційної педагогічної діяльності.
- розуміти сутність і дотримуватись принципів академічної доброчесності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є знання з філософії, загальної психології, педагогічної психології, загальної педагогіки, історії педагогіки, порівняльної педагогіки, методики викладання дисциплін зі спеціальності.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання (РН)	РН 1	РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем. РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення
	РН 2	
	РН 3	
	РН 10	
	РН 11	
	РН 12	
	РН 13	
РН 14		

		<p>навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.</p> <p>РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.</p> <p>РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p> <p>РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.</p> <p>РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.</p>
--	--	--

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	<p>Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.</p>
82 - 89	<p>Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання,</p>

	передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань.
74 - 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.
60 - 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
35-59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 - 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль												Самостійна робота	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	28	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T 9 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики навчальних досягнень є тести, а також індивідуальні творчі освітні проекти.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Інноваційний розвиток освіти України

Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України.

Тема 2. Інноваційна людина як проект сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини.

Тема 3. Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти.

Тема 4. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти.

Тема 5. Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність.

РОЗДІЛ II. Інноваційний розвиток загальноосвітніх, позашкільних та вищих закладів освіти

Тема 1. Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа».

Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта. Її особливості, нормативно-правове забезпечення.

Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти.

Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти.

РОЗДІЛ III. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів

Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу.

Тема 2. Інноваційні технології в освіті.

Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система.

7.2. Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	всього	Із них			
		лекції	практики	консультації	самостійна робота
РОЗДІЛ I.. Інноваційний розвиток освіти України					
Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України	6	2			4
Тема 2. Інноваційна людина як проект сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини	6	1	1		4
Тема 3. Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти	5		1		4
Тема 4. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти	5		1		4

Тема 5. Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність	6	1	1		4
РОЗДІЛ II. Інноваційний розвиток загальноосвітніх, позашкільних та вищих навчальних закладів					
Тема 1. Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа».	7	2	1		4
Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта. Її особливості, нормативно-правове забезпечення	5		1		4
Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти	5		1		4
Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти	7	2	1		4
РОЗДІЛ III. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів					
Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу	7	2	1		4
Тема 2. Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі	9	4	1		4
Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система	7			1	6
ІНДЗ	13		2	1	10
Залік	2		2		
Усього годин	90	14	14	2	60

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема: Інноваційна людина як проект сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини	1	-
2	Тема: Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти	1	-

3	Тема: Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти	1	-
4	Тема: Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність	1	-
5	Тема 1. Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа»	2	-
6	Тема: Сучасна інклюзивна освіта, її особливості, нормативно-правове забезпечення	1	-
7	Тема: Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти	1	-
8	Тема: Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу	1	-
9	Тема: Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі	1	-
10	ІНДЗ	2	
11	Залік	2	-
12	Усього годин	14	-

8. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Андрущенко В. Глобальні тренди розвитку освіти XXI століття // Вища освіта України. 2019. № 3 (74). С. 5-14.
2. Грубіч Д. Ю. Педагогічні інновації в освіті: поняття та сутність // Педагогіка та психологія. 2011. № 40 (1). С. 34-39.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид. доповн. К.: Академвидав, 2012. 357 с.
4. Інноватика в галузі освіти: Методичні рекомендації до проведення лекційних, семінарських занять, організації позааудиторної самостійної роботи, підготовки до підсумкової атестації. Укладачі: Попова О. В., Ткачова Н. О., Васильєва С. О. Харків, 2020. 55 с.
5. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
6. Педагогіка інновацій у вищій школі. Навчально-методичний посібник / О.В. Волошина. Вінниця, 2014. 161 с.

7. Управління інноваційним розвитком освіти в суспільстві ризику: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2012.
8. Химинець В., Кірик М. Інновації в початковій школі. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 312 с.
9. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.
10. Кремень В. Проект сучасної освіти: інноваційна людина // Рідна школа. 2013. № 8-9 (1004-1005). С. 4-8.
11. Кремень В. Методологічно і науково забезпечувати розвиток інноваційної освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. 2013. № 2. С. 4-14.

Нормативно-правова література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» (2002). Відомості Верховної Ради України (ВВР), № 36, ст. 266. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України № 2745-VIII від 06.06.2019 р. «Про фахову передвищу освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>.
6. Наказ МОН України від 07.11. 2000 р. «Про затвердження положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п>.
8. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: Наказ міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>

Додаткова

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України // Право та інноваційне суспільство. 2015. № 1 (4). С. 27-33.
2. Бойченко М. А. Теоретичні та методичні засади освіти обдарованих школярів у США, Канаді та Великій Британії: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01. Суми, 2019.

3. Гринькова В. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу // Рідна школа. 2016. № 4 (1036). С. 20-24.
4. Івлева Л., Сідоріна Є., Карбовська С. Перспективи інноваційного розвитку освіти // Вища школа. 2013. № 10. С. 49-58.
5. Іщенко А., Титаренко В. Сервіс Google Classroom як інноваційна технологія підготовки майбутніх учителів трудового навчання // Вища школа. 2019. № 6 (179). С. 81-89.
6. Даниленко Н. Інноваційна спрямованість освіти // Управління освітою. 2013. № 24 (324). С. 3-7.
7. Калаур С. М. Інноваційні підходи у підвищенні кваліфікації фахівців в умовах післядипломної освіти // Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2021. С. 227-232.
8. Ковальчук В. І. Тенденції інноваційного розвитку сучасної школи в Україні // Імідж сучасного педагога. 2015. № 7 (156). С. 3-6.
9. Кожевнікова О.В. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система та складова педагогічної майстерності сучасного вчителя // Імідж сучасного педагога. 2015. №4 (153). С. 14-16.
10. Куклін О. В. Концептуальні засади інноваційного розвитку вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.econom.nauka.com.ua/?op=1&z=1186>.
11. Лукашук, М. А. Теоретико-методологічні засади дослідження інноваційних процесів в системі освіти // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. № 72. С. 146-153.
12. Мартинець Л. А. Управління інноваційною діяльністю в закладі загальної середньої освіти // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. 2019. № 3. Режим доступу: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/3491>.
13. Пекуляк І. Інновації в навчально-виховному процесі: етапи, принципи та алгоритм // Управління освітою. 2015. № 22 (370). С. 4-10.
14. Петрова, І. Л., Сивка, О. В. Розвиток інноваційної діяльності в організаціях освітньої сфери // Вчені записки Університету «КРОК». 2019. № 3 (51). С. 119-126. Режим доступу: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-51-119-126>.
15. Пузіков Д., Гораш К. Оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу: особливості та умови організації // Рідна школа. 2015. № 1-2 (1021-1022). С. 7-11.
16. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021.
17. Сидоренко В.В. Розвиток професійної компетентності сучасного педагога в умовах відкритої освіти: кластерний аналіз // Професійна компетентність педагога в умовах оновленого змісту освіти та вимог ринку праці: III регіональна науково-практична конференція. Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2017. С. 8-17.

18. Сипченко В., Климова В. Управління інноваційними процесами у закладах вищої освіти. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2018. № 4 (96). С. 139-154.
19. Слюсаревський М. М. Медіаорієнтаційна функція освіти як відповідь на виклики інформаційної доби // Педагогіка і психологія. 2013. 2 (79). С. 18-28.
20. Степко М. Світові тенденції розвитку системи вищої освіти та проблеми забезпечення якості й ефективності вищої освіти в Україні // Вища освіта. 2013. №7. С. 13-22.
21. Сущенко Л. О. Педагогічні інновації: від стратегії до реалізації. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. 2015. № 2. С. 302-307.
22. Триус Ю. В. Інноваційні інформаційні технології у навчанні математичних дисциплін // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Інформатизація вищого навчального закладу». 2012. № 731. С. 76-81.
23. Чикун Н. Інноваційні технології навчання у реформуванні системи вищої освіти // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2016. № 3 (107). С. 135-144.
24. Шпачинський І. Безпека освітнього середовища в інноватиці вищої освіти // Вища освіта України. 2020. № 2 (77). С. 46-51.
25. Яструбова В. Метрологічні засади інноваційної моделі закладу освіти XXI століття // Рідна школа. 2016. № 2-3. С. 26-31.

Інформаційні ресурси

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Український центр оцінювання якості освіти. – www.testportal.gov.ua
3. Освітній портал «Освіта.UA». – <http://osvita.ua>
Освітянська мережа України. – www.ednu.kiev.ua
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/school_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
7. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
8. Я – вихователь. – <http://vosпитatel.at.ua>
9. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
10. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net
11. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
12. Освітній портал «Педагогічна преса». – <http://pedpresa.ua>
13. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
14. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>

15. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
16. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
17. Інформаційний портал «Знання». – <http://znannya.info>
18. Методичний портал. – <http://pedsovet.su>
19. Тестування і моніторинг в освіті. - <http://timo.com.ua>